

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 939

Nota Genoelselderen, Boudewijnstraat

Aanleg van een bufferbekken

Deel 2: Programma van Maatregelen

Willem Vanaenrode, Hanne De Langhe & Petra Driesen
Oktober 2020

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

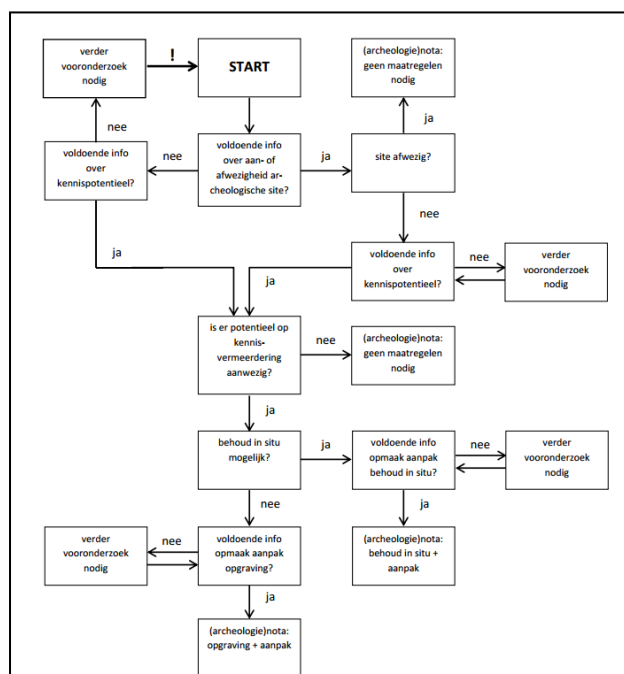
1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *Condor Archaeological Research bvba* een archeologienota (ID 12911)¹⁹ opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Op basis van die onderzoeken was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan -of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom was bijkomend vooronderzoek noodzakelijk.

Dit aanvullend vooronderzoek bestond uit een proefsleuvenonderzoek (2020I423). Het proefsleuvenonderzoek werd door *ARON bv* uitgevoerd op de percelen met kadastrale referentie Riemst, Afd. 9, sectie A en B, perceelnummers 256c en 257c.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op 1 oktober 2020. Het programma van maatregelen werd tijdens het uitgevoerde onderzoek volledig gevolgd. Het terrein (2575 m²) werd onderzocht door middel van vijf NO-ZW georiënteerde proefsleuven met een totale oppervlakte van 270 m². In het zuiden van SL5 werd een kijkvenster (KV1) aangelegd, om te kijken of er nog meer sporen rond S1 lagen. Dit kijkvenster had een oppervlakte van 57 m². KV2 werd aangelegd om de eventuele aan -of afwezigheid van de sporen aan te tonen. Dit kijkvenster had een oppervlakte van 61 m². Op deze wijze werd in totaal 388 m² of 15 % van de totale oppervlakte onderzocht (2575 m²). De sleuven en kijkvensters werden conform het programma van maatregelen onderzocht door een metaaldetector.

Op basis van het proefsleuvenonderzoek kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek. De waarde van de vastgestelde vindplaats, alsook het kennispotentieel bij verder onderzoek werd minimaal geacht. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt daardoor niet nodig geacht (Afb. 32).

Afb. 32. Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 4.0, 32).

¹⁹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/12911>, Deville et al. (2019) Archeologienota, Genoelselderen – Boudewijnstraat.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Op basis van het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat de oorspronkelijke bodem deels geërodeerd was. Hierdoor werd in de archeologienota voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars een lage trefkans aangegeven. Voor nederzettingen -en/of begravingssporen vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met WO II was er een hoge archeologische trefkans. Er werd in de archeologienota dan ook een proefsleuvenonderzoek geadviseerd.

Het proefsleuvenonderzoek leverde één spoor en geen vondsten op. Het spoor betrof een verbrandingskuil, maar het gebrek aan vondstmateriaal maakt het moeilijk om de kuil te dateren. Wel werd de kuil waargenomen onder het colluvium, vermoedelijk afkomstig van nabijgelegen hogere terreinen die vanaf de 19de eeuw ontbost werden. Ontbossing maakt dat bodems sneller afspoelen naar de lager gelegen gebieden, hetgeen ook hier hoogstwaarschijnlijk gebeurd is. Verbrandingskuilen hebben een lange gebruiksgeschiedenis en komen gelijkaardig in bijna alle periodes voor. Verbrandingskuilen komen niet alleen in militaire context voor, want ze werden ook in de 'dagelijkse context' aangelegd om op de akkers te koken.

Het is belangrijk om voor ogen te houden dat het grootste deel van het onderzoeksgebied onderhevig is geweest aan hellingserosie. Eventuele aanwezige ondiepe nederzettingen -of begravingssporen uit de Bronstijd/IJzertijd en ook andere periodes zijn hierdoor reeds weg geërodeerd. Desondanks werden ook diepere sporen en WO-fenomenen niet aangetroffen en is het niet waarschijnlijk dat (diepere) WO-sporen op die korte tijd volledig verspoeld zijn. Vermoedelijk waren diepere sporen en WO-fenomenen dan ook nooit op het terrein aanwezig.

Op basis van de lage spoordichtheid, het gebrek aan context en de eerder slechte bewaringstoestand, wordt de waarde van de vastgestelde vindplaats minimaal geacht.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een 2575 m² groot terrein, kadastraal gekend als Riemst, Afd. 9, sectie A en B, perceelnummers 256c en 257c en gelegen aan de Boudewijnstraat te Genoelselderen (Riemst), de aanleg van een bufferbekken voor opvang van regenwater. Hierbij wordt de bodem voor circa 1 m ten opzichte van het huidige maaiveld. Er worden geen werk- en/of werfzones voorzien.

Het tijdens het proefsleuvenonderzoek aangetroffen geïsoleerd spoor – een verbrandingskuil waarvan de context en datering niet duidelijk is – zal tijdens de geplande werken vergraven worden. Dit spoor is echter archeologisch gezien weinig waardevol. Aangezien er tijdens het proefsleuvenonderzoek geen waardevolle archeologische vindplaats werd aangetroffen, is er hierop ook geen impact.

1.4 Bepaling van maatregelen

De waarde en het kennispotentieel van de vindplaats is minimaal. De kosten van een opgraving wegen dan ook niet op tegen de geringe kennisvermeerdering die zulk onderzoek zal opleveren. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt daardoor niet nodig geacht. Er moeten daarom **geen maatregelen** getroffen worden en er wordt bijgevolg geen Programma van Maatregelen opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEVILLE T., HOUBRECHTS S., SIMONS R. & DE NUTTE G. (2019) Boudewijnstraat, Heiveld, Tongersesteenweg & Sint-Maartenstraat te Genoelselderen. Archeologienota door middel van bureauonderzoek en landschappelijk booronderzoek. *Condor Rapporten* 546, Hasselt.

DIERCKX L. & DE LANGHE H. (2016) Prospectie met ingreep in de bodem aan de Tongersesteenweg (A13) te Genoelselderen (Riemst). *ARON-Rapport* 295, Sint-Truiden.

HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. & ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. *Onderzoeksrapport* 48, OE, Brussel.

HOEBRECKX M. & WESEMAEL E. (2017) Nota Tongeren, Industrie Oost. Uitbreiding van het bedrijventerrein: Fase 2. *ARON-Rapport* 530, Tongeren.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

VAN DE STAEEY I. (2014) Prospectie met ingreep in de bodem aan het afrittencomplex te Tongeren (E313-Maastrichtersteenweg). *ARON Rapport* 211, Sint-Truiden.

VAN RANST E. & SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHELST K. & VAN RECHEM H. (2010) Tongeren: industrieterrein Tongeren Oost, *Het Oude Land van Loon* 89/1, 20-21.

Websites:

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

<http://cai.onroenderfgoed.be>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

